

Praha mohla opět spatřit korunovaci Karla IV.

První zářijové dny roku 1347 absolvovali římský král Karel Lucemburský a francouzská princezna Blanka z Valois mnohahodinový obřad v románské Spytihněvově bazilice sv. Víta na Pražském hradě, aby se stali českým králem a českou královnou. Tuto sobotu a neděli se pokusili historici Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR slavnostní událost věrně zrekonstruovat včetně kajícího poutě na Vyšehrad v předvečer korunovace.

Celá akce začala za hojné účasti veřejnosti v sobotu odpoledne, kdy vstoupil Karel IV. v doprovodu pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic a předních šlechticů na Vyšehrad. Zde panovník nejprve navštívil rotundu sv. Martina a baziliku sv. Vavřince, kde podle předkorunovačního obyčeje českých králů uctil jako potomek českých knížat a králů ze strany své matky lýkové střevice a mošnu Přemysla Oráče. Následovala mše svatá za vlast v bazilice sv. Petra a Pavla a loučový průvod celého královského procesí do centra města a zpět na Pražský hrad. Když míjel průvod Univerzitu Karlovu, přišel Karla IV. za tuto akademickou instituci pozdravit prorektor pro tvůrčí a ediční činnost prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D.

Věrná, ale zkrácená

Samotná korunovace se uskutečnila v neděli v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha na Pražském hradě. Téměř dvouhodinový korunovační akt zahájil profesor Royt, který přítomným přiblížil význam místa korunovace. „Duchovní poselství tohoto místa spočívá především v tom, že je zde výrazně zdůrazněna úcta českým zemským patronům. Ostatně hrobka českých králů se nachází na křížení míst, kde byly ostatky svatého Víta, patrona české země svatého Václava, svatého Zikmunda a

uprostřed lodi ostatky svatého Vojtěcha, patrona pražského arcibiskupství," připomněl. Zároveň upozornil, že Karel IV. byl nejenom korunován, ale i pomazán po způsobu Davida a Šalamouna za kněze a krále. Tím napodobil krále francouzské, kteří byli v Remeši pomazáni posvátným olejem, který prý přinesl anděl z nebes a kterým byl pomazán i král David.

Po jedné hodině po poledni se rozezněly zvony a do katedrály původním vchodem (tzv. Zlatou bránou) vstoupil průvod církevních hodnostářů, zbrojnošů, královské družiny i samotného Karla IV. a Blanky z Valois. Korunovace však nebyla předvedena přesně podle *Korunovačního řádu českých králů*, ale jen ve zkrácenější verzi. „Naším cílem bylo v rámci možností provést rekonstrukci středověké korunovační liturgie a co nejdříve ztvárnit atmosféru obřadu, který zavazuje panovníka k následování Ježíše Krista, krále králů, spravedlivou vládou, ovšem z časových i prostorových důvodů nemohlo jít o věrnou kopii, neboť korunovace se všemi obřady trvala takřka den a půl. Jen vyslechnout si mnohahodinovou mši by navíc bylo pro dnešní účastníky velmi náročné,“ vysvětluje Miroslav Smaha z KTF UK, hlavní organizátor a představitel postavy Karla IV.

Během korunovace došlo v souladu s původním řádem k pomazání a oblékání krále, předání insignií, požehnání koruny, slavnostní motlitbě i slibu krále před trůnem, tváří Boha, kleriků i lidu, v němž se zavazuje ke spravedlivé vládě. Po korunovaci krále následovala korunovace královny, mešní liturgie a královo obětování chleba, konvice vína a zlata.

Pro realizaci rekonstrukce korunovaci byla zapůjčena kopie originálu Svatováclavské koruny, gotické žezlo a jablko pro krále i královnu bylo nutné nechat zhotovit stejně jako korunovační roucha pro panovníky a další oděvy pro hlavní historické postavy podle dochovaných pramenů a dokumentů. Inscenace se mohli účastnit převážně zájemci z řad tvůrčích skupin, kteří se zabývají českou historií a dobovými reáliemi. Podmínkou byly vlastní oděvy, doplňky, zbraně a vybavení plně

odpovídající období druhé čtvrtiny 14. století. Zapojili se však i někteří akademičtí pracovníci, např. historik prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc., či kunsthistorik PhDr. Milan Pech, Ph.D.

Z Pražského hradu se po korunovací průvod přesunul na Staroměstské náměstí, kde se uskutečnily dvorská hostina či velký rytířský turnaj na koních.

Po oba dny probíhal v prostorách Karolina historický program Život ve středověké Praze, kde se malí i velcí návštěvníci mohli seznámit s ukázkami středověkých řemesel nebo zhlédnout hudební, taneční a kejklářská vystoupení.

Pořadatelé korunovačních slavností byly Univerzita Karlova a hlavní město Praha. Akce se konala u příležitosti výročí 700 let od narození Karla IV.

Praha mohla opět spatřit korunovací Karla IV. [iforum.cuni.cz, 4. září 2016]

foto: René Volfík